

Vas Megyei Egyesített Szociális Intézmény

9746 Acsád, Semmelweis tér 1.

FEJLESZTŐ FOGLALKOZTATÁS SZAKMAI PROGRAM

2019

Tartalom

1. Általános szabályok	4
A szakmai program célja	4
A szakmai program hatálya	4
A szakmai program nyilvánossága	4
2. Az intézményen belüli foglalkoztatás célja, feladata, formái	5
A fejlesztő foglalkoztatás célja	5
A fejlesztő foglalkoztatás formái, feladata az Szt. 99/C § alapján	5
A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevők száma, célcsoport jellemzői	7
A foglalkoztatás tervezett adatai	8
3. A fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek, a foglalkoztatás szakmai tartalma	8
A fejlesztő foglalkoztatás általános szakmai tartalma	8
A fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek TEÁOR számmal feltüntetve ..	9
Kertészeti, parkgondozási munka, üvegházi dísznövény termesztés	9
Textiltermékek gyártása	10
Hulladék újrahasznosítási tevékenység	11
4. A foglalkoztatottak elvárásai	11
5. A fejlesztő foglalkoztatás személyi és tárgyi feltételei és a foglalkoztatást segítő feladatkörei	11
Személyi feltételek	11
Foglalkoztatást segítő feladatai	12
Munkahelyi körülmények, tárgyi feltételek	12
6. Foglalkoztatási, betanítási szakasz általános sémája	12
Parkgondozás, zöldterület gondozás, zöldség, dísznövény termesztése	13
Hulladék újrahasznosítás	14
Szőnyeggyártás	14
7. Az előállított, megtermelt termékek értékesítési, üzleti terve	14
8. Fejlesztő foglalkoztatásban résztvevő személy munkavégzés terén történő továbblépéséhez biztosított lehetőségek	15
Továbblépés lehetőségei	15
Fejlesztési jogviszonyban történt foglalkoztatás esetén	15
A Mt. szerinti munkajogviszonyban történt foglalkoztatás esetén	15
Továbblépést segítő szolgáltatások lehetőségei	15
Pszicho-szociális segítségnyújtás	15

Állapotjavító programok szervezése.....	16
Munkaerő-piaci és foglalkoztatási információk nyújtása	16
Szakmai gyakorlat biztosítása.....	17
Mellékletek.....	17

A Vas Megyei Egyesített Szociális Intézmény alapfeladatként krónikus pszichiátriai betegek tartós bentlakásos intézményi, valamint rehabilitációs ellátását biztosítja. A teljes körű ellátás részét képezi az ellátottak foglalkoztatásának megszervezése, mely 2017. április 1-től államilag finanszírozott fejlesztő foglalkoztatás.

Intézményünk a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban szakmai rendelet), és a 2016. évi CLXVI törvény előírásainak megfelelően a következők szerint határozza meg a fejlesztő foglalkoztatás szakmai programját:

1. Általános szabályok

A szakmai program célja

A szakmai program célja, hogy meghatározza a vonatkozó jogszabályok, az egyedi sajátosságok alapján az intézmény fejlesztő foglalkoztatására irányuló feladatainak ellátására vonatkozó tervét, ennek érdekében megállapítja:

- a fejlesztő foglalkoztatás célját, feladatait, formáit,
- a fejlesztő foglalkoztatás szakmai tartalmát, módját,
- a fejlesztő foglalkoztatás személyi feltételeit,
- a foglalkoztatás eredményességének elősegítése érdekében kitűzött feladatokat,
- az intézményében élő munkavállalók jogai és érdekei védelmével összefüggő tervezett intézkedéseket.

A szakmai program hatálya

A Szakmai program a jóváhagyás napján lép hatályba. **A fejlesztő foglalkoztatás az intézmény sajtóskáli telephelyén történik.**

A szakmai programot annak bármely elemének/elemeinek megváltozása, módosulása esetén szintén módosítani kell és engedélyeztetni.

A szakmai program személyi hatálya kiterjed mind az intézményre, mind a munkavállalókra, és mind az intézményi ellátásban részesülőkre. A szakmai program az ellátottak közül az intézménnyel ellátási jogviszonyban álló, érvényes Mt. szerinti, határozott idejű munkaszerződéssel, valamint Szt. szerinti fejlesztési jogviszonyban álló ellátottakra terjed ki.

Területi hatályként a foglalkoztatásba bevont területek és azzal összefüggő munkáltatási helyszínek jelölhetők meg.

A szakmai program nyilvánossága

A szakmai programot nyilvánosságra kell hozni, ennek érdekében ki kell függeszteni a foglalkoztató helyiségeiben és a telephely központi faliújságán (kastélyépület, földszint), valamint a rehabilitációs célú lakóotthonban.

A szakmai program módosítása esetén ismételten gondoskodni kell annak nyilvánosságra hozataláról.

2. Az intézményen belüli foglalkoztatás célja, feladata, formái

A fejlesztő foglalkoztatás célja

A fejlesztő foglalkoztatás egyfelől a krónikus pszichiátriai betegek napi idejének strukturálását, foglalkoztatási rehabilitációs célú fejlesztését, egyben jövedelmi ellátottságuk javítását, másfelől a foglalkoztatás során előállított termékek, szolgáltatások értékesítésével az intézmény költségeinek csökkentését, illetve saját bevételeinek növelését tűzi ki célul. Célja a gondozási, fejlesztési, rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre.

A fejlesztő foglalkoztatás a Sztv. 99./C § (1) bekezdésében foglaltak szerinti szociális intézményen belüli foglalkoztatás. E foglalkoztatás nem terjed ki a munkaterápiára.

A fejlesztő foglalkoztatás célja, hogy

- a foglalkoztató meghatározott személyi és tárgyi feltételek mellett biztosítja az ellátott személyek egészségi és mentális állapotának megfelelő munkahelyi környezetben való foglalkoztatását, valamint
- tevékenységével elősegíti az ellátottak képességeivel elérhető legmagasabb szintű intézményi foglalkoztatás megvalósítását.

A foglalkoztatás az intézményi ellátásban lévők közül a munkát vállalók számára a Munka Törvénykönyve (továbbiakban. Mt.) szerinti határozott idejű munkaviszony vagy fejlesztési szerződés alapján történik.

A fejlesztő foglalkoztatás formái, feladata az Szt. 99/C § alapján

Fejlesztési jogviszony:

A fejlesztési jogviszony különösen alkalmas azon ellátottak foglalkoztatására, akiknek a munkaképessége szűkebb spektrumú, bizonyos részképességeik mégis alkalmassá teszi őket egyszerűbb, sémákra épülő, mechanikusan végezhető feladatok elsajátítására, majd folyamatos végzésére. A pszichiátriai betegséggel élőkre jellemző a gyenge motiváltság, az izolált életvitel, csökkent együttműködési készség. Gyakori az alkalmazkodási nehézség, jellemző az erős stressz-érzékenység és a frusztrációs tolerancia csökkent mértéke. Így fontos hangsúlyt fektetni a kommunikációs és együttműködési készségek fejlesztésére a munkatevékenységek minél részletesebb felosztásával, az egymásra épülő feladatok végzésével megteremtve az együttműködés lehetőségét.

A fejlesztő foglalkoztatás Szt. alapján

- a) az Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban vagy
- b) a (4) bekezdés szerinti fejlesztési jogviszonyban történik.

(2) Az Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban történő foglalkoztatás célja az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, az ellátott felkészítése a nyílt munkaerőpiacon történő munkavégzésre.

(3) A (4) bekezdés szerinti fejlesztési jogviszonyban történő foglalkoztatás célja az ellátott testi és szellemi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, továbbá az ellátott felkészítése az önálló

munkavégzésre.

(4) A fejlesztési jogviszony

- a) munka-, szervezetpszichológus javaslata, vagy rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredményeképpen kiadott, hatályos, munka rehabilitációt javasoló szakvélemény alapján, egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint akkor hozható létre, ha az ellátott kompetenciái nem érik el az önálló munkavégzéshez szükséges szintet, és
- b) fejlesztési szerződéssel jön létre, amelyet az ellátott, illetve törvényes képviselője írásban, az

(5)–(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével köt a fejlesztő foglalkoztatást nyújtó szolgáltató, intézmény vezetőjével.

(5) A fejlesztési szerződés tartalmazza

- a) a fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenység részletes leírását,
- b) a fejlesztő foglalkoztatás időbeosztását és helyét azzal, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 6 órát és a heti 30 órát, de az ellátott –az egyéni szükségleteire tekintettel –egyenlőtlen napi munkaidő-beosztással is foglalkoztatható,
- c) a fejlesztési foglalkoztatási óradíj összegét, amely nem lehet kevesebb a mindenkori kötelező legkisebb órabér 30%-ánál,
- d) az ellátott szándéknyilatkozatát arra nézve, hogy testi és szellemi képességeihez mérten elvárható módon közreműködik a fejlesztő foglalkoztatásban, és
- e) a fejlesztő foglalkoztató munkavégzéssel összefüggő kötelezettségeit.

(6)

A fejlesztő foglalkoztatás keretében csak olyan feladatot végezhet az ellátott, amelyet egészségi állapota és szellemi képességei alapján tartósan és folyamatosan képes ellátni.

(7) A fejlesztő foglalkoztató köteles folyamatos felügyelet mellett biztosítani

- az ellátott speciális szükségleteinek megfelelően
- az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi, szakmai és műszaki feltételeit.

(8) Ha a fejlesztő foglalkoztatás munkaviszonyban történik, az ellátott

- a fiatal munkavállaló kivételével
- havi munkaidőkeretben, egyenlőtlen napi munkaidő beosztással is foglalkoztatható.

(9) Ha a fejlesztő foglalkoztatás munkaviszony keretében történik, annak során

- a) 16. életévét betöltött személy foglalkoztatható,
- b) az Mt. 192. § (2) bekezdésétől eltérően a munkaviszony a fejlesztő foglalkoztatás időtartamára meghosszabbítható,
- d) a munkavállaló rendkívüli és többműszakos munkavégzésre, ügyeletre, készenlétre nem vehető igénybe,
- e) a napi munkaidő a 8 órát, illetve a heti 40 órát nem haladhatja meg,
- f) ha a munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani.

(10) Az intézményi jogviszony megszűnése esetén a munkaviszony, illetve a fejlesztési jogviszony is megszűnik.

Az ellátott fejlesztési foglalkoztatási óradíjban részesül, melynek havi összege nem lehet kevesebb a mindenkori kötelező legkisebb órabér 30 %-ánál. A fejlesztési foglalkoztatási óradíj betegség (igazolt távollét) miatt csökkenthető, más esetekben a díjat csökkentés nélkül kell folyósítani (Pl. a munkáltató nem tud munkát biztosítani). Tartós munkaképtelenség esetén a megállapodást fel kell bontani.

Az intézmény vezetője a fejlesztési jogviszony, határozott idejű munkaszerződés vonatkozó szerződés módosítását, illetve megszüntetését kezdeményezheti, ha az ellátott a foglalkoztatás során saját, illetve más személy testi épségét, egészségét veszélyezteti, illetve egyébként olyan magatartást tanúsít, amely mellett biztonságos foglalkoztatása nem tartható fenn.

Az Mt. keretében történő határozott idejű munkaviszony:

Célja a szociális intézményben ellátott személy számára munkafolyamatok betanítása és foglalkoztatása révén az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése, valamint az ellátott felkészítése védett munka keretében, illetve a nyílt munkaerő piacon történő önálló munkavégzésre.

A foglalkoztatás az ellátott és az intézmény által, legfeljebb 1 évre kötött munkaszerződés alapján, határozott idejű munkaviszonyban történik.

A fejlesztő foglalkoztatásban részt vevő ellátottakra vonatkozó speciális szabályok:

Az Mt. keretében történő határozott idejű munkaviszony keretében

- a) a 16. életévét betöltött személy foglalkoztatható,
- b) a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 8 órát és a heti 40 órát,
- c) ha a munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani, amelyet az intézményünkben 12.00 és 12.30 között biztosítunk.
- e) a munkavállaló éjszakai munkára, rendkívüli és többműszakos munkavégzésre, ügyeletre, készenlétre nem vehető igénybe,
- f) a kiküldetésre, kirendelésre, munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

A Vas Megyei Egyesített Szociális Intézmény a fejlesztő foglalkoztatás mindkét formáját biztosítja ellátottai számára. A munkarend alakulása eltérő a manuális foglalkoztatásban, illetve a kertészetben. Kertészeti beosztás: 8.00-12.00 között a 4 órás foglalkoztatásban, a 6 órás foglalkoztatásban a délutánra is kiterjed a beosztás. Ők 13.00-15.00 között is végzik a feladataikat. A nyári időszakban a munkaidő a kertészetben az időjárási viszonyoknak megfelelően változhat, a hőség miatt korábbi kezdés: 6.00-10.00. A többi területen (textília, hulladék-újrahasznosítás, papírtégla készítés, stb.): 8.30-11.30, valamint 13.00-14.00 között a 4 órás foglalkoztatásban, illetve 8.00-12.00 13.0-15.00 a 6 órás foglalkoztatásban. 2019-től az egyes területek között biztosítjuk a foglalkoztatottak számára az átjárhatóságot. Állapotukhoz, igényeikhez igazodva betanított munkásként választhatnak a nagymozgásos ill finom motorikát igénylő munkák között. Ezen műveletek mindenki számára rögzítve lettek a névre szóló munkaköri leírás dokumentációban.

A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevők száma, célcsoport jellemzői
Célcsoport jellemzői:

Pszichiátriai ellátásban részesülő személyek, akik a betegségük előrehaladtával egyre nehezebb helyzetbe kerültek, melynek eredményeként ellátásuk intézményesült, tartós, bentlakást nyújtó intézményben oldható meg. Emberi kapcsolataik leszűkültek, többségük támogató családi háttérrel sem rendelkezik. A lélektani működéseiben sérült személyek munkakészségeinek,

testi- és szellemi képességeinek megőrzésére, szinten tartására jó hatással lehet a munkavégzés folyamata, valamint a létrehozott termékek környezet által történt elismerése és elismertetése.

A foglalkoztatás tervezett adatai

Tanúsítvány a fejlesztő foglalkoztatás engedélyezéséről

Rákóczi utca 1. szám alatti, illetve, a Metőc sétány 16. alatti foglalkoztatási helyek tevékenységei TEÁOR számok alapján:

- 01.30 Növényi szaporítóanyag termesztése)
- 17.29 Egyéb papír-, kartontermék gyártása)
- 01.13 Zöldségfélék, dinnye, gyökér-gumósnövény termesztése
- 01.19 Egyéb, nem évelő növény termesztése
- 01.28 Fűszer-, aroma-, narkotikus, gyógynövény termesztése
- 01.29 Egyéb évelő növény termesztése
- 38.11 Nem veszélyes hulladék gyűjtése
- 38.32 Hulladék újrahasznosítása
- 13.92 Konfekcionált textiláru gyártása (kivéve: ruházat)
- 13.93. Szőnyeggyártás
- 13.95 Egyéb textiláru gyártása, nem szőtt textília és termék gyártása
- 81.30 Zöldterület-kezelés
- 13.99 Egyéb textiláru gyártása
- 32.99. Egyéb feldolgozóipari tevékenység
- 16.29. Egyéb fa, parafa, fonott áru gyártása)

3. A fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek, a foglalkoztatás szakmai tartalma

A fejlesztő foglalkoztatás általános szakmai tartalma

A pszichiátriai betegek speciális helyzete miatt az intézmény részéről az alábbi szakmai feladatokat kell ellátni:

- Az intézmény köteles felmérni a foglalkoztatásban részt vevők munkaképesség csökkenésének jellegét, mértékét, és előkészíti az egyéni alkalmassági vizsgálatot, majd az szakértői szerv, illetve, szervezet-, munkapszichológus által kiállított javaslat szerint szervezi meg a foglalkoztatást.
- Felméri a munkavégzés közvetlen környezetét. A munkahelyek körülményeit rendszeresen vizsgálja, intézkedéseket tesz a munkaképesség csökkenés miatt megváltozott munkakörülményeket igénylő foglalkoztatottak igényeit kielégítő környezet kialakítására, indokolt esetben a munkáltatás megszüntetését, illetve rendkívüli felülvizsgálatot kezdeményez.
- Elemzi a tevékenységeket, melyben a foglalkoztatottak részt vesznek.
- Foglalkoztatási tervet készít a munka és szervezet pszichológus szakvéleményének kézhezvételétől számított 30 napon belül – a foglalkoztatott személlyel, illetve törvényes képviselőjével egyetértésben -, valamint a foglalkoztatást biztosító vállalkozás vezetőjével egyeztetve, azt bevonva.

A fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek TEÁOR számmal feltüntetve

Az alább felsorolt tevékenységeket, mindkét telephelyen végezzük. Mivel speciális igényű foglalkoztatottjaink vannak és csoporton belül is alakul ki ideiglenes feszültség, ezért lehetőséget biztosítunk az ellátottaknak, hogy eldöntsék, mely helyszínen kívánnak dolgozni. Ezt annak köszönhetően tehetjük meg, hogy a kertészeti tevékenység ennyire sokrétű az intézményben, valamint a manuális foglalkoztatás megvalósul a Rákóczi u. 1. és a Metőc sétány 16. alatti foglalkoztatási helyeken is.

Minden tekintetben elmondható, hogy a tevékenységeinket a foglalkoztatottak segítségével, irányítással végzik, az előkészítés, a minőségellenőrzés terén is segítenek a munkát felügyelő kollégák.

Kertészeti, parkgondozási munka, üvegházi dísznövény termesztés

A kertészeti tevékenység, a parkgondozás és az üvegházi dísznövény termesztés külön-külön kerül bemutatásra.

Kertészeti tevékenység

(TEÁOR szám szerinti tevékenységek:

- 01.13 Zöldségfélék, dinnye, gyökér-gumónövény termesztése
- 01.19 Egyéb, nem évelő növény termesztése
- 01.29 Egyéb évelő növény termesztése
- 01.28 Fűszer-, aroma-, narkotikus, gyógynövény termesztése
- 01.30 Növényi szaporítóanyag termesztése)

Ez évi terveink között az alábbi növények termesztése szerepel: csemegekukorica, vöröshagyma, paprika, paradicsom, cukkini, sütőtök, bab, cékla, saláta, borsó, retek, sárgarépa, petrezselyem, zöldbab, lilahagyma, spenót, fokhagyma. Uborka vetésével is próbálkozunk, uborkaháló segítségével futtatjuk.

A paprika, paradicsom, saláta esetén palántaneveléstől indítjuk a termesztést. Szabadföldi eper, szeder, málna és levendula gondozása, szaporítása ad feladatot. Még több új gyümölcsfát szeretnénk telepíteni, az előregedett fáink mellé: alma, szilva, körte.

Parkgondozás

(TEÁOR szám szerinti tevékenységek:

- 81.30 Zöldterület-kezelés)

Fő feladat a csaltit összehordása, a lenyírt fű összegyűjtése. A park arculatának kialakítása folyamatban van, **a régi fenyves helyére új csemetéket telepítünk, virágosítunk.** A hatalmas, több száz éves fák alatt csak árnyéktűrő növények élnek meg, de kellemes, elvonulásra alkalmas tereppé alakítható pihenők, kiülők telepítésével. Ide sorolnám az intézményi sírkert gondozását is, amely virágok telepítéséből, gondozásából áll. Idén a sírokat jukka és bársonyvirág fogja

diszítani. Halottak napjára saját alapanyagból koszorú, sírdísz készítése ad nagyobb horderejű munkát.

Üvegházi dísznövény termesztés

(TEÁOR szám szerinti tevékenységek:

- 01.19 Egyéb, nem évelő növény termesztése)

Az üvegházi növények nagy része cserepes virág. Aloe vera, Muskátli, Majomfa, Datolyapálma, Begónia, Sansavera, Filodendron, Fikusz a nagy tömeget kitevő fajok.

Tavasszal viszont a legtöbb helyet a palánták foglalják el. Paprika, paradicsom, saláta kerül vetésre, amit aztán dolgozói értékesítés keretében adunk el, illetve a kertbe kerülnek továbbnevelésre. Továbbá bársonyvirág, árvácska magot vetünk, muskátliit bujtunk. Az intézményi sírokra, egyynyári virágágyásokba kerülő virágok nevelése is az üvegházban történik, muskátli bujtással, bársonyvirág vetéssel oldjuk meg az éves mennyiség biztosítását.

Textiltermékek gyártása

(TEÁOR szám szerinti tevékenységek:

- 13.92 Konfekcionált textiláru gyártása (kivéve: ruházat)
- 13.93 Szőnyeggyártás
- 13.99 Egyéb textiláru gyártása mns.)

Textil termékek gyártása a fejlesztő foglalkoztatás kezdete óta működik, kezdetben a tevékenységek tág körével próbálkoztunk: hímzéssel, horgolással, lábtörlő készítéssel. Először nagyobb ünnepekhez kötött termékek készítésére vállalkoztunk. Karácsonyra angyalt, harangot, hópehelyet, húsvétra kosarat, tojástartókat készítették ellátottaink.

A tevékenységek során több szempontot kell figyelembe venni a termékekhez szükséges alapanyagok kiválasztása során, melyek a következők: a színek megválasztása rendkívül egyéni, fontosnak tartjuk az önkifejezést.

A kezdeti időktől fogva jelen van a lábtörlő-készítés a foglalkoztatásban. Ez egy öt munkaműveletes folyamat, melynek során a már nem használt kötött anyagot felvágjuk, felbontjuk, majd gombolyítjuk a nyert fonalat és horgoljuk. A szövőkereten két méretben is el tudjuk készíteni a lábtörlőket.

A szőnyeggyártást két szövőszeiken tudjuk végezni. Adott szélesség mellett bármilyen hosszúságot előállíthatunk a vevői igényeknek megfelelően, a széles fonalválasztéknak köszönhetően szőnyegeink színe minden ízlést kielégít.

Ez évtől kezdődően lehetőségünk nyílik gépi varrásra. Terveink között szerepel táskák, konyhai textíliák, takarók, dekorációs anyagok készítése.

Hulladék újrahasznosítási tevékenység

(TEÁOR szám szerinti tevékenységek:

- 38.11 Nem veszélyes hulladék gyűjtése
- 17.29 Egyéb papír-, kartontermék gyártása)
- 16.29 Egyéb fa-, parafatermék, fontáru gyártás

Ezen tevékenységünkön értendő a PET palackok tisztítása és zsugorítása, manuális zsugorító géppel. Ebben a tevékenységben összetett gondolkodás nem szükségeltetik.

A papírbricketgyártás a másik ebben a kategóriában, amelyet tavasztól-őszig, azaz a meleg időkben tudunk végezni. A keletkező papír hulladékok újrahasznosítása, áztatás és préselés után, szárítjuk és tüzelőanyagként értékesítjük.

Hulladék faanyag felhasználásával (bútor, raklap szétbontásából, kidőlt fa szeletelése) idéntől tervezzük faládák, dísz tárgyak készítését. Sírdíszek alapjaihoz eddig is használtuk.

A hulladék újrahasznosítási tevékenység utóbbi két formájának alkalmazását egyfelől az intézményben felhalmozódó hulladék mennyiség csökkentése, másfelől a környezettudatos cselekvés alakítása inspirálta. A környezeti tudat egyén és a társadalom környezeti értékrendje szintjén a környezetről alkotott tudás birtokában, morális meggyőzéssel alakul ki. Ellátott és a dolgozók szintjét is integrálja az ember – környezet interakció megértéséhez szükséges ismereteit, körvonalazza környezetünk ökológiai, gazdasági, társadalmi fenntarthatóságának, lehetőségeinek szükségszerűségét. Konkrét tevékenységeivel túlmutat a környezeti tudaton. Tevékenységünk által megvalósulhat a hosszú távú környezeti érdekeket céltudatosan ötvöző tudományosan megalapozott gondolkodás és az azon alapuló magatartásforma, melynek gyakorlati célja az ember – környezet viszony harmóniájának megteremtése.

4. A foglalkoztatottak elvárásai

A foglalkoztatottak elvárásainak, igényeinek megfelelést kutatva, az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vételével kell a munkáltatónak szerveznie a foglalkoztatást.

5. A fejlesztő foglalkoztatás személyi és tárgyi feltételei és a foglalkoztatást segítő feladatkörei

Személyi feltételek

FEJLESZTŐ FOGLALKOZTATÁS **MUNKAKÖRÖK**

- intézményvezető 1 fő
- 50 foglalkoztatottra vetítve segítő 2 fő

Intézményünk 2 fő segítőt alkalmaz szociális szervező, gondozó végzettséggel.

Foglalkoztatást segítő feladatai

A fejlesztő foglalkoztatásban a segítő:

- irányítja a foglalkoztatást,
- szervezi a munkavégzést,
- koordinálja a szükséges anyagok beszerzését,
- megtervezi, előkészíti a napi tevékenységet,
- részt vesz a foglalkoztatási terv kialakításában,
- javaslatot tesz az intézményen belüli foglalkoztatás formáira,
- a munkavégzés során fenntartja a foglalkoztatottak motivációját, részükre mentális, segítő szolgáltatásokat nyújt
- feladatmutatóval kapcsolatos adatszolgáltatást végez
- értékesítéssel kapcsolatos nyilvántartást vezet
- szükségleteknek megfelelő igényléseket készít
- megszervezi a termékértékesítést
- javaslatot tesz a foglalkoztatási formákra

Munkahelyi körülmények, tárgyi feltételek

A fejlesztő foglalkoztatás tárgyi feltételeinek biztosítása során a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002.(II.8.) SzCsM-EüM rendelet alkalmazása szempontjából a fejlesztő foglalkoztatást szervezett munkavégzésnek kell tekinteni.

3/2002 (II.8.) SzCsM-EüM rendeletben meghatározottaknak megfelel. A tevékenységi helyek, foglalkoztatók megfelelnek az előírt követelménynek, mind munkavédelmi, mind egészségvédelmi szempontból: világosak, könnyen szellőztethetőek és az előírt 2m²/fő munkaterület is rendelkezésre áll. Vizesblokkok kialakítottak, pihenőhelyiség is rendelkezésre áll, esetünkben mind zárt térben, mind az udvaron elhelyezett padokon-székeken megpihenhetnek a dolgozóink. Elsősegély ismeretekkel rendelkeznek a foglalkoztatásban dolgozóink, de az egészségügyi team is rendelkezésünkre áll, ha segítségre van szükség. A foglalkoztató helyiségekben van elsősegélynyújtó-doboz is feltöltve. A tűzoltópalack elérhető helyen van, és a tűzvédelmi oktatás alkalmával a használata is megtanításra került. A foglalkoztatás megvalósulása a Metőc sétány 16. alatti foglalkoztató helyiségekben, illetve, a Rákóczi u. 1. alatt történik, a kertészet esetében a munkahely az intézmény területe.

6. Foglalkoztatási, betanítási szakasz általános sémája

Az orientáció szakaszában az ellátottaknak lehetősége nyílik a munkaformákkal, munkafeltételekkel, szabályokkal való megismerkedésre, valamint az érdeklődési körnek, képességeknek megfelelő munkaterület kiválasztására. Az ellátottak az intézménybe kerülésüket megelőzően is informálisan tájékoztatást kapnak a foglalkoztatási lehetőségekről, majd intézményünkbe való költözésüket követően az intézményi életbe való bevezetés részeként az egyes tevékenységek bemutatására is sor kerül a mentálhigiénés csoport közreműködésével. A külső szemlélőként való megfigyelés és az ellátott saját igényeinek, érdeklődésének megfelelő munkaterületen munkaterápiás foglalkoztatás keretében lehetősége nyílik arra, hogy a tevékenységeket kipróbálja. A munkavégzésre vonatkozó szabályokról, munkafeltételekről több ízben kap felvilágosítást. Egyfelől az erre vonatkozó szabályokat

munka- és tűzvédelmi oktatás során hallgatja meg (formális), másfelől a foglalkoztatást segítő ad részletes tájékoztatást (informális) a tevékenység megkezdése előtt, valamint minden egyes alkalommal, amikor észleli azok nem megfelelő betartását. A tevékenység illetve tevékenységek kipróbálása az ellátott számára munkatapasztalat szerzéssel jár, másfelől a segítőknek lehetősége nyílik feltérképezni a foglalkoztathatóságot, a meglévő képességek, készségek szintjét, valamint az adott foglalkoztatásban esetlegesen korábban szerzett jártasságok mértékét. Ennek függvényében a foglalkoztatást segítő javaslatot terjeszt elő az intézmény vezetője felé a fejlesztő foglalkoztatásba való bevonás lehetőségéről. Ezt követően az intézményvezető pozitív döntése eredménye esetén kezdeményezi az EMMI-n keresztül az ellátott minősítését, az intézménnyel megállapodást kötött munka-, szervezetpszichológus szakvéleményét kéri ki. A fejlesztő foglalkoztatásban való részvétel során fejlesztendő területként jelöljük meg a munkához való kompetenciákat, mint pl. a munkafolyamatok elsajátítását, a munkavégzéshez szükséges tanulási képességek fejlesztését, a munkához kapcsolódó praktikus viselkedés kialakítását, a munkabírás, munkatechnika fejlesztését, a munkatevékenységhez kapcsolódó specifikus ismeretek és eszközök használatának kialakítását, elsajátítását. Minden egyes foglalkoztatási formában való aktív, tevékeny részvételt megelőzi az ismeretek elméleti síkon történő átadása. Az elméleti oktatás során figyelembe vesszük azt, hogy különböző intellektuális szinten állnak ellátottaink. Figyelemfelkeltővé leginkább azáltal tehetjük, ha interaktív formában, az ellátottak aktivizálására is hangsúlyt fektetve, saját tapasztalataik, élményeik megosztását is beépítjük az oktatásba. Az elméleti oktatást mindig gyakorlati bemutató követi, ahol megtörténik a visszacsatolás is. Itt mindenki számot adhat arról, mennyi információt gyűjtött össze, jegyzett meg az elhangzottakból, valamint kipróbálják az egyes tevékenységi fázisokat is. Itt már körvonalazódik, ki hol tart, mire képes, határai, korlátai hol jelentkeznek. Ennek ismeretében történik a tényleges munkavégzés során a feladat kijelölés is. Szt. szerinti fejlesztési jogviszonyban résztvevők képességei között nagyobb különbségek is adódhatnak, míg a az Mt. szerinti foglalkoztatásban résztvevők közel azonos szinten állnak. Fejlesztési jogviszony esetén állandó segítői jelenlét, irányítás, mintamutatás szükséges, míg az Mt. szerinti munkaviszonyban foglalkoztatás esetén már az ellátottra rábízható önálló munkavégzés, kisebb mértékű segítő támogatás, jelenlét kíséretében.

Az elméleti oktatás témakörei a következőképpen épülnek fel:

Parkgondozás, zöldterület gondozás, zöldség, dísznövény termesztése

- Konyhakerti növények meghatározása, jelentősége
- Üvegházi növények megismerése
- A növények élettani igényei
- Termesztési, Gondozási feladatok meghatározása fajtánként
- Felhasználási lehetőségek tanulmányozása
- Komposztálás lehetőségei
- Hulladék kezelés
- Növényvédelem (Betegségek, kártevők)
- Élő növénye szerepe a parkosításban, növényiszigetek kialakításában
- Sírkert gondozás és a hagyományok
- Az egyes ünnepkörök kertészeti lehetőségeinek vizsgálata
- A téli időszak felkészülési feladatai

Hulladék újrahasznosítás

- Szemét és hulladék meghatározása, kezelésük sajátosságai. Környezeti terhelés, újrahasznosítás fogalmai.
- Hulladék csoportosítása, szelektív hulladékgyűjtés lényege, szabályai, jelentősége.
- Környezettudatos magatartás megvalósulása.
- Újrahasznosított termékek – papír és műanyag újrahasznosítása.
- Újrahasznosítás folyamata – PET-palack zsugorítás.
- Újrahasznosítás folyamata – papír brikett készítés.

Szőnyegyártás

- A szövési technikák, minták elsajátítását az internet segítségével
- Más intézmények meglátogatása, tapasztalatszerzés céljából
- szövőszék és működésének megismerése
- fonalfajták felismerése, kezelése
- felvetőfonal kezelése
- kész munka levétele, lekötés tanulmányozása

7. Az előállított, megtermelt termékek értékesítési, üzleti terve

A fejlesztő foglalkoztatásban előállított termékek közül a textílialapú termékek értékesítése elsősorban az Intézmény dolgozói, munkatársak ismerősei körében történik egyedi, vagy rendezvényi keretekhez kapcsolódóan. Ebben az évben tervezzük Budapesten a SzGyF szervezésében megrendezésre kerülő Karácsonyi Vásári részvételt, ha termékeink mennyisége és minősége ezt lehetővé teszi. Továbbra is élénk a Répcelaki Önkormányzat által biztosított ingyenes piaci értékesítési lehetőséggel.

A fejlesztő foglalkoztatás kertészeti vonatkozású termékeit elsősorban az intézmény főzőkonyháján értékesítjük, de a budapesti nagybani piac aktuális minimáláraihoz igazított dolgozói értékesítésen is sok idényzöldséget adunk el. Az e fölötti mennyiségek értékesítésére környékbeli szállodákat, éttermeket keressük fel, akikkel már jól működő kapcsolatot építettünk ki. Rendszeres vásárlónk a sárvári Spirit Hotel, a büki Piroska Hotel, a mesteri Fürdő étterem, a répcelaki Műhely étterem és a sárvári Nádasdy étterem.

8. Fejlesztő foglalkoztatásban résztvevő személy munkavégzés terén történő továbblépéséhez biztosított lehetőségek

Továbblépés lehetőségei

Fejlesztési jogviszonyban történt foglalkoztatás esetén

A képességek, készségek, munkabíró feladatok folyamatos figyelemmel kísérése során az ellátottaknak, akiknél a fejlesztő foglalkoztatás indulásakor már meglévő képességeik fejlődést mutattak, illetve az akkor még teljesen vagy részlegesen hiányzó ismereteket sikeresen elsajátították, a fokozatosság elvét betartva, lépésről lépésre biztosítjuk a lehetőségét annak, hogy az Mt. szerinti foglalkoztatásba kerülhessenek. Gyakorlatilag a továbblépés lehetősége több szempontból is akadályba ütközik:

Az Szt fejlesztő jogviszonyban foglalkoztatottak átlagéletkora 48 év, a jobb képességűek lehetőséget kaphatnak arra vonatkozóan, hogy az Mt. szerinti munkaviszonyba kerüljenek és lehetőséget kapjanak egy kiemeltebb bérezésre hosszabb ideig. Azon ellátottak, akik az imént említett kategóriába nem tartoznak, azok elérték foglalkoztatásuk felső szintjét, és állapotuk, valamint munkaképességük mértéke nem teszi lehetővé a foglalkoztatás magasabb szintjébe történő átlépést.

A Mt. szerinti munkajogviszonyban történt foglalkoztatás esetén

Háromféle kimenet lehetséges:

- védett munkahelyen történő elhelyezkedés
- nyílt munkaerő-piacra történő kilépés
- képzési és foglalkoztatási programban való részvétel

A gyakorlatban több körülmény nehezíti a az Mt. szerinti foglalkoztatás továbblépési lehetőségét.

- a. Hiányzik vagy nem elérhető a foglalkoztatás következő láncszeme, a védett munkahely.
- b. A krónikus pszichiátriai betegek alapbetegségéből adódóan a foglalkoztatás egy relatív alacsony (még megmaradt munkavégzési képességen) őrizhető meg, speciális foglalkoztatási programokkal és technikákkal, feljebb lépésre csak ritkán kerülhet sor.
- c. Nyílt munkaerő-piac esetében a munkaadók többnyire elzárkóznak a dolgozók foglalkoztatása elől, melynek fő akadályát az ellátottak fizikai és mentális állapotának esetleges ingadozásában látják.

Továbblépést segítő szolgáltatások lehetőségei

Pszicho-szociális segítségnyújtás

A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevő ellátottaknak személyre szabott egyéni foglalkoztatási tervet készítünk, melyben megfogalmazásra kerülnek a sikeres rehabilitáció érdekében megfogalmazott rövid, illetve hosszú távú célok, a célok elérése során szükséges erőforrások, a lehetséges kockázatok, a megvalósítandó tevékenységek, a várható eredmények, valamint a felelősök és a határidők. Az igénybevevővel együttesen elkészített terv fokozatos megvalósítására tett intézkedések, próbálkozások, valamint ezek rendszeres ellenőrzése nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a foglalkoztatási tervben leírtak végrehajtása hatékonyan megvalósuljon.

Állapotjavító programok szervezése

Megjelenéshez szükséges feltételek biztosítása, illetve az erre vonatkozó igényesség kialakítása. A pszichés ellátottak rendszeres gyógyszeres terápiában részesülnek, mely biztosítja a mentális állapotuk egyensúlyának fenntartását, ami nélkülözhetetlen feltétele a munkavégzésnek, illetve a csoportban lévő társak nyugodt légkörben történő munkavégzésének biztosításához. A munkavégzés során az ellátott felé elvárás a tiszta, rendezett külső megjelenést is. Néhány foglalkoztatott esetében fokozott figyelmet kell erre fordítani, mivel az önmagára vonatkozó igényesség jelentősen az elvárt szint alatt található.

Munkaerő-piaci és foglalkoztatási információk nyújtása

Az intézmény tájékoztatást nyújt a lehetőségekről az ellátottak számára, illetve tájékoztató anyagokat is biztosítunk számukra, pl. újságok révén, de az elmúlt évek foglalkoztatása azt bizonyította számunkra, hogy az Mt. szerinti foglalkoztatás esetén sem éri el rehabilitációjuk azt a szintet, mellyel külső foglalkoztatónál, védett munkahelyen, vagy éppen nyílt munkaerő-piacon helyt tudnának állni.

Szakmai gyakorlat biztosítása

A fejlesztő foglalkoztatáson belüli tevékenységek kipróbálására lehetőséget biztosítottunk ellátottaink részére, így gyakorlatot és tapasztalat szerzést biztosítottunk több „szakma” kipróbálására is, pl. kosárfonás, kertészet stb.

Sajtoskál, 2019. 01. ,,

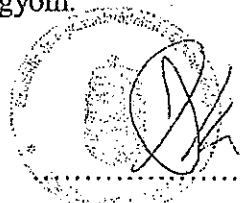

Hermánné Bedics Rita
intézményvezető

Horváthné Sámson Mária
foglalkoztatást segítő

A Vas Megyei Egyesített Szociális Intézmény Sajtóskáli Telephelyének fejlesztő foglalkoztatásának 2019. évi szakmai programját jóváhagyom.

Szombathely, 2019.01. ,,10,,

Dr. Huszár Lilla Ph.D igazgató

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Vas Megyei Kirendeltsége

Mellékletek

1. számú táblázat

A foglalkoztatottak életkori megoszlása 2019.

Fejlesztési jogviszony		Mt. szerinti foglalkoztatás	
Életkor	Létszám (fő)	Életkor	Létszám (fő)
18-29	1	18-29	0
30-39	3	30-39	1
40-49	4	40-49	1
50-59	10	50-59	3
60-64	6*	-	-
Összesen:	24	Összesen:	5

*

2. számú táblázat

A foglalkoztatási és tevékenységi formák, valamint óraszámok szerinti megoszlás 2019.01.25-től (29fő)

	Kertészeti tevékenység		Hulladék újrahasznosítás		Kézimunka, egyéb textiláru gyártása	
	fejlesztési jogviszony	az Mt. szerinti munkajogviszony	fejlesztési jogviszony	az Mt. szerinti munkajogviszony	fejlesztési jogviszony	az Mt. szerinti munkajogviszony
4 órás	5	1	7	1	10	2
6 órás	1	1	-	-	1	-